

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Žalm 34

Text: **Žalm 34, 13 – 15** *Jak je tomu s mužem, který si oblíbil život, jenž miluje dny, v nichž by užil dobra? Střeží před zlobou svůj jazyk a své rty před základnými řeči. Vyhybá se zlu a koná dobro, vyhledává pokoj a snaží se o něj.*

Biblické heslo pro letošní rok v jednom z překladů zní: „Hledej pokoj a usiluj o něj.“ Co znamená pro žalmistu pokoj a jak máme o něj usilovat? Pokoj v biblickém smyslu znamená také mír a smíření. Je to tedy výzva k mírovému úsilí, výzva ke snaze o světový mír, výzva, abychom se stali mírovými aktivisty? My, kteří máme za sebou zkušenost života v totalitním státě, víme o všelijakém mírotvorném úsilí vládců tohoto světa své. Víme o zneužívání vzletných hesel k posilování vojenské moci jedněch nad druhými. Slovo „mír“ má pro nás pachut' ideologické propagandy a manipulace. Budeme se tedy raději držet při zemi a myslet na ten vnitřní pokoj, pokoj v duši, na pokojné srdce a mírného ducha. Ale to je zase takové hodně egocentrické, čili sobecké. A tak nezbývá, než hledat v samotném žalmu, jak je tam to slovo pokoj užito a odkud svoji ideu pokoje čerpá žalmista.

V 1. verši nacházíme úvodní komentář k celému 34. žalmu. Čteme tam: „Davidův, když změnil své chování před abímelekem, a ten ho vypudil a on odešel.“ O jakou událost se jedná? Jde o příběh z 1. knihy Samuelovy z 21. kapitoly. David se na útěku před Saulem ocitá u pelištejského krále. Jenže je to přesně podle rčení „z deště pod okap“. A aby si zachránil život, udělá David ze sebe blázna a začne se chovat jako pomatený, dělá značky na vrata brány a pouští po bradě sliny. Pelištejský král řekne: „Vidíte, že to je šílenec, proč ho přivádíte ke mně?“ A tak nechal Davida žít. Tento příběh máme mít v mysli při čtení 34. žalmu. Tedy ono vyprávění o pomyslném Davidově bláznovství. Jen jméno pelištejského krále je nahrazeno obecným titulem abímelek, aby se tím naznačilo, že konkrétní situaci z Davidova života žalm zevšeobecňuje na každou podobnou situaci, do které se věřící člověk dostane.

A jak se tedy Davidovo bláznovství odráží v 34. žalmu? Abychom tu souvislost vnímali, museli bychom číst žalm hebrejsky. Pak bychom možná zaslechli, jak se žalmista modlí: „O Hospodinu blázní duše má“ nebo také „Buď Hospodinem poblázněná, moje duše“. Hebrejské slovo halala, které známe v podobě zvolání haleluja, tedy chvalte Pána, je tu ve tvaru, který znamená: „chval se Hospodinem, moje duše“, ale stejně tak i ve významu „bláznit“. Tedy zcela v linii zvolání apoštola Pavla v 1. listu Korintským: „My jsme blázni pro Krista!“ Tamtéž čteme: „Bohu se zalíbilo spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí. Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé. Ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré.“

Bratři a sestry, jak takové bláznovství víry vypadá v praxi? Stačí, když si sami sebe představíte, jak naplňujete slova žalmu v každodenním životě, v zaměstnání, ve firmě, ve své rodině: „Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mi bude znít vždy jeho chvála. O Hospodinu mluv s chloubou, moje duše.“ Představte si, že budete ve společnosti, kde se nadává na všechno možné, na politiku, na církev, na ekonomiku, na lidi, na celý svět, a že vy přitom budete chválit Hospodina! No nebudete snad vypadat jako blázni? A představte si, že třeba právě tohle dělal David na královském dvoře u pohanského krále. No ten tam musel působit jako úplný blázen!

Dnes kdo nenadává, kdo si nestěžuje, kdo nelamentuje, kdo nevyjadřuje své obavy a pochybnosti, ten jakoby ani nebyl z tohoto světa. Stačí si poslechnout pár lidí okolo nebo si na internetu otevřít jakékoliv diskusní fórum a člověk okamžitě nabude dojmu, že normální je být nespokojený, nazlobený, arogantní, nenávistný. Téměř jakoby se v tom lidé vyžívali. Nevím jak vás, ale mě to vůbec netěší. Já si raději otevřu 34. žalm a tam si čtu: „Okuste a uzříte, že Hospodin je dobrý. Blaze muži, který se utíká k němu. Nic dobrého nechybí těm, kdo se dotazují Hospodina. Jak je tomu s mužem, který si oblíbil život, jenž miluje dny, v nichž by užil dobra? Střeží před zlobou svůj jazyk a své rty před záludnými řeči. Vyhýbá se zlu a koná dobro, vyhledává pokoj a snaží se o něj.“

Máme před sebou celý nový rok, a kdo z vás by nechtěl užít dobra ve dnech, které jsou před námi? Žalmistova rada je až téměř primitivní: „Střežit před zlobou svůj jazyk a své rty před záludnými řeči.“ Tím se samozřejmě nemyslí žádná povrchní přetvářka – na tváři úsměv a v srdci zášť. Znamená to vyhýbat se zlu, tak jak o to prosíme: „neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého“. A nejen vyhýbat se zlu, ale především konat dobro. Dobrořečit. „Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mi bude znít vždy jeho chvála.“ To je velmi dobré předsevzetí do nového roku. A také vyhledávat pokoj.

Biblické heslo pro letošní rok si můžete přečíst i v kralické bibli. Tam uslyšíte výzvu: „hledej pokoje, a stíhej jej.“ Podle jiného překladu „jak lovec za ním jde.“ Jde o to vyčihnout, kde ten pokoj je a nenechat si ho ujít. Tato myšlenka úzce souvisí právě s dnešním dnem. Dnes je neděle zjevení Páně, tedy tzv. tříkrálová. Připomínáme si cestu mudrců za hvězdou, která je přivedla k narozenému Králi. Přemýšleli jste někdy nad tím, proč se mudrci vydali na cestu? Vedly je snad nějaké obchodní zájmy? Nebo vědecký zájem prozkoumat neobvyklý přírodní úkaz? Nebo jaký užitek z té cesty vlastně měli? Oni sami říkají: „Viděli jsme na východě hvězdu narozeného krále a přišli jsme se mu poklonit.“ Přišli jsme mu vzdát hold. Vzdát mu chválu. A pak se zase vrátili do své země. Bratři a sestry, není to málo? Trmácet se mnoho dní a pak jen tak vzdát Bohu chválu a nic z toho nemít? Nebyli oni tak trochu blázni? Kolikrát už jsem slyšel někoho říkat, že do kostela nechodí, protože z toho nic nemá, protože kázání nerozumí, protože si s kazatelem nerozumí, protože mu to nic nedává. Mudrci vážili dalekou namáhavou cestu, jen aby sami vzdali Bohu chválu, dali dary Ježíšovi a šli domů. Žádný vlastní prospěch z toho neměli. Jen dobrořečili narozenému Králi. Blázni pro Krista.

A tak poslední myšlenka tohoto kázání zní: Jít, vyhledávat pokoj a snažit se o něj, znamená také vyjít za druhým, aniž bych po něm něco chtěl, ale třeba jen proto, abych jej pochválil, abych poděkoval, abych mu vyjádřil svoji radost, abych mu vyseknul poklonu nebo alespoň podal ruku ke smíru, abych navázal vztah nebo prostě jen řekl něco hezkého, nějaké dobré slovo. Vzorem nám mohou být mudrci z východu, kteří vyšli hledat knížete pokoje jen proto, aby mu vzdali chválu a vrátili se domů. I když to vypadá jako čiré bláznovství.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, vzdáváme ti chválu, vyznáváme ti svou víru, žehnáme tvému jménu. Prostě chceme ti být blíž.*

Přímluvná modlitba: *Bože náš, na prahu nového roku vyjadřujeme svá přání a touhy před tebou, protože ty máš moc a my máme možnost přicházet za tebou a prosit o působení tvé Božské moci ve světě. A tak prosíme, vztahuj svou ruku k uzdravování nemocných. Dej, aby léky a lékařská pomoc dostupné pro všechny, kdo je potřebují. Prosíme, zabraňuj válkám a bojovým konfliktům. Dej, aby vítězila rozumná diplomacie a jednání. Prosíme, chraň slabé a bezbranné. Dej, ať násilníci jsou potrestáni a zlo se bez zábran nešířilo. Prosíme za země, které ekonomicky živoří a kde vládne bezpráví. Dej, aby ti, kteří odtamtud prchají, spočinuli pod ochranou tvého zákona a setkali se s tvou láskou. Prosíme za lidi bezbožné, za ty, kteří se rouhají tvé dobrotě a trpělivosti. Dej, aby ve tvých trestech zůstalo milosrdenství a abys nezapomněl spravedlivého se svévolníkem. Prosíme za náš národ, za ty, kdo nám vládnou i za nás všechny, kdo své vládce volíme. Dej, abychom hledali cesty k jednotě, ke smíření, ke odpuštění. Prosíme o milost pokání. Skerže Ježíše Krista, našeho Spasitele a Pána. Amen.*